

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO
11.12.2020

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

E-mail valtiovarainministerio@vm.fi

Viite Lausuntopyyntö 10.11.2020, VM005:00/2020

LAUSUNTO LUONNOKSESTA VERONUMEROMENETTELYN LAAJENTAMISTA KOSKEVAKSI HALLITUKSEN ESITYKSEKSI

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että rakennusalaalla käytössä oleva veronumeromenetely otettaisiin käyttöön myös laivanrakennusalaalla ja että lainsäädäntöön tehtäisiin soveltamisalan laajentamisen edellyttämät muutokset. Samalla veronumerosta ja rakennusalan veronumerorekisteristä annetun lain nimike muutettaisiin Laiksi veronumerosta ja veronumerorekisteristä.

Ehdotetun sääntelyn tavoitteena on vähentää harmaata taloutta ja saada laivanrakennusalaalla työskentelevä ulkomainen työvoima Verohallinnon rekistereihin ja verovalvonnan piiriin. Vaikutuksia verotuottoihin ei ole pystytty arvioimaan, sillä ei ole selvää, että pelkän veronumeromenettelyn käyttöönotto ilman työntekijätietojen ilmoittamisvelvollisuutta johtaisi verokertymän kasvuun. Uudistuksen arvioidaan kuitenkin vaikuttavan ennalta estävästi harmaaseen talouteen.

Huolimatta vaikutusarvioiden epävarmuudesta Veronmaksajain Keskusliitto pitää ehdotetun sääntelyn tavoitetta tärkeänä ja puoltaa veronumeromenettelyn käyttöönottoa laivanrakennusalaalla.

Veronmaksajain Keskusliitto huomauttaa kuitenkin, että ehdotettu veronumeron käyttöalan laajennus tulee lisäämään yritysten hallinnollista taakkaa. Tällainen hallinnollista taakkaa lisäävä sääntely tulee toimeenpanna tavalla, joka ei ole ylivoimainen yrityksille tai niiden työntekijöille. Veronumeron saamiseksi tulisi esimerkiksi jatkaa Verohallinnon koronapandemian vuoksi käyttöönottamaa menettelyä, että veronumeron voi saada asioimatta verotoimistossa henkilökohtaisesti. Tämä edesauttaa Suomessa toimivien laivanrakennusalan yritysten kansainvälistä kilpailukykyä ja vähentää kustannuksia, kun veronumeromenettelyyn liittyvää hallinnollista vaivaa sekä kustannuksia aiheuttava rekisteröintimenettelyä kevennetään pysyvästi.

Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että ulkomaisille työntekijöille annettaisiin jatkossakin mahdollisuus hankkia suomalainen henkilötunnus ja veronumero sähköisiä palvelukanavia käyttäen ilman pakollista henkilökohtaista käyntiä Verohallinnon palvelupisteessä.

Jatkossa veronumerorekisteriin merkittäisiin esitysluonnoksen mukaan myös telakka-alueella työskentelevät työntekijät ja itsenäiset työsuorittajat. Veronumerorekisteriin merkittäisiin esitysluonnoksen mukaan myös tieto siitä, työskenteleekö henkilö rakennus- vai laivanrakennusalalla. Se, kummalla perusteella työntekijä olisi rekisteriin merkitty vaikuttaisi siihen, missä vaiheessa rekisteröidyn tiedot poistettaisiin veronumerorekisteristä veronumerosta ja veronumerorekisteristä annetun lain 6 §:n mukaisesti. Rakennusalalla työskentelevän henkilön tiedot poistettaisiin jatkossakin lain 6 § 2 momentin mukaisesti viranomaisaloitteisesti, jollei rekisteröidystä ole annettu Verotusmenettelylain 15 b §:n mukaisia työntekijätietoja yhteisellä rakennustyömaalla työskentelyn johdosta kahden viimeisen vuoden aikana. Telakka-alueella työskentelevän tiedot puolestaan poistettaisiin ehdotetun veronumerosta ja veronumerorekisteristä annetun lain 6 § 3 momentin mukaisesti kolmen vuoden kuluttua rekisteröinnistä, jollei työnantaja tai telakka-alueella pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja ei ole uusinnut rekisterimerkintää.

Lakiin veronumerosta ja rakennusalan veronumerorekisteristä otettiin 1.5.2018 säännös rekisteröidyn tietojen poistamisesta rekisteristä kahden vuoden kuluttua viimeistä työntekijätietojen ilmoituksesta. Uuden säännöksen taustalla oli se, ettei rakennustyömailla työskentelynsä lopettaneen henkilön tietojen säilyttämisen Verohallinnon rekisterissä katsottu olevan tietosuojalainsäädännön ja –asetuksen mukaista. Laajennettaessa veronumeromenettely koskemaan myös laivanrakennusalalla, ollaan samasta syystä ottamassa käyttöön täysin toinen määräaika tietojen poistamiselle. Perustetta näiden kahden toisistaan eroavan määräajan käytölle ei esitysluonnoksessa ole selostettu. Lainsäädännön selkeyden ja johdonmukaisuuden vuoksi olisi suotavaa, että määräaikoja rekisteristä poistamiselle olisi vain yksi. Myös rakennusalalla työskennelleen henkilön tiedot tulisi näin olleen jatkossa poistaa veronumerorekisteristä aiemman kahden vuoden sijaan kolmen vuoden kuluttua viimeisestä VML 15 b §:n mukaisesta työntekijätietojen ilmoituksesta. Jos yhden yhtenäisen määräajan käyttöönotto poistaisi tarpeen työskentelyalan ilmoittamiselle rekisteröinnin yhteydessä, tulisi lisäksi tämän tiedon ilmoitusvelvollisuuden käyttöönotosta luopua.

Veronmaksajain Keskusliitolla esittää, että Veronumerosta ja veronumerorekisteristä annetun lain 6 §:n 2 momentin määräaika rekisteröityä koskevien tietojen poistolle pidennetään kolmeen vuoteen. Jos yhden yhtenäisen määräajan käyttöönotto poistaisi tarpeen työskentelyalan ilmoittamiselle rekisteröinnin yhteydessä, tulisi lisäksi tämän tiedon ilmoitusvelvollisuuden käyttöönotosta luopua.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Kati Malinen
lakiasiainjohtaja